

Luk

Chapter 2

Nepali Interlinear

Reference: Nepali ERV

1 Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, ἐξῆλθεν δόγμα παρὰ Καίσαρος
भयो अनि मा ती दिनहरूमा ती तिस्कियो आदेश बाट Kaisaros
[G1096](#) [G1161](#) [G1722](#) [G3588](#) [G2250](#) [G1565](#) [G1831](#) [G1378](#) [G3844](#) [G2541](#)

Αὐγούστου, ἀπογράφεσθαι πᾶσαν τὴν οἰκουμένην;
Augoustosले जनगणना-गर्न सबै त्यो संसारमा
[G0828](#) [G0583](#) [G3956](#) [G3588](#) [G3625](#)

त्यसैबेला अगस्टस सिजरले रोमको अधिनमा रहेका सबै देशहरूलाई एउटा आदेश पठाए। त्यो आदेश अनुसार जम्मै मानिसले आफ्नो नाउँ पंजिकृत गराउनु पर्थ्यो।

2 αὕτη ἀπογραφή πρώτη, ἐγένετο ἡγεμονεύοντος τῆς Συρίας Κυρηνίου.
यो जनगणना पहिलो भयो राज्यपाल-गर्दा त्यस Syriaको Kyriniosले
[G3778](#) [G0582](#) [G4413](#) [G1096](#) [G2230](#) [G3588](#) [G4947](#) [G2958](#)

यो नै पहिलो पल्टको यस्तो जनगणना थियो। कुरेनियस सिरयाको राज्यपाल हुँदा यो भएको हो।

3 καὶ ἐπορεύοντο πάντες ἀπογράφεσθαι, ἕκαστος εἰς τὴν ἑαυτοῦ πόλιν:
र जान्थे सबै जनगणना-गर्न प्रत्येक तिर त्यो आफ्नो शहरमा
[G2532](#) [G4198](#) [G3956](#) [G0583](#) [G1538](#) [G1519](#) [G3588](#) [G1438](#) [G4172](#)

जम्मै मानिसहरू आफ्नो शहरहरूमा नाउँ पंजिकृत गराउन गए।

4 Ἀνέβη δὲ καὶ Ἰωσήφ, ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἐκ πόλεως Ναζαρέθ, εἰς
गयो अनि पनि Iōsēph बाट त्यस Galilaiaबाट बाट शहर Nazarethबाट तिर
[G0305](#) [G1161](#) [G2532](#) [G2501](#) [G0575](#) [G3588](#) [G1056](#) [G1537](#) [G4172](#) [G3478](#) [G1519](#)

τὴν Ἰουδαίαν, εἰς πόλιν Δαυίδ, ἣτις καλεῖται Βηθλεέμ, διὰ τὸ εἶναι
त्यो Ioudaiaमा तिर शहर Davidको जुन भनिन्छ Bēthleem कारणले त्यो हुनु
[G3588](#) [G2449](#) [G1519](#) [G4172](#) [G1138](#) [G3748](#) [G2564](#) [G0965](#) [G1223](#) [G3588](#) [G1510](#)

αὐτὸν ἐξ οἴκου καὶ πατριᾶς Δαυίδ--
उनी बाट घरानाको र वंशको Davidको
[G0846](#) [G1537](#) [G3624](#) [G2532](#) [G3965](#) [G1138](#)

यूसुफ पनि गालीलको नासरत शहरबाट यहूदियाको बेतलेहेम नामक शहरमा गए। बेतलेहेम शहरलाई दाऊदको शहर भनिन्थ्यो।

5 ἀπογράψασθαι σὺν Μαρίας, τῇ ἐμνηστευμένῃ αὐτῷ, οὕση ἐγκύω.
जनगणना-गर्न सँग Mariamसँग त्यो मङ्गनी-भएकी उनीसँग भएकी गर्भवती
[G0583](#) [G4862](#) [G3137](#) [G3588](#) [G3423](#) [G0846](#) [G1510](#) [G1471](#)

यूसुफ पंजिकरणको लागि मरियमसँगै गए किनभने मरियमसँग उसको विवाह निश्चित भइसकेको थियो। मरियम त्यसबेला गर्भवती थिइन्।

6 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ εἶναι αὐτοῦς ἐκεῖ, ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ
भयो अनि मा त्यो हुनु तिनीहरू त्यहाँ पूरा-भए ती दिनहरू त्यस
[G1096](#) [G1161](#) [G1722](#) [G3588](#) [G1510](#) [G0846](#) [G1563](#) [G4130](#) [G3588](#) [G2250](#) [G3588](#)

τεκεῖν αὐτήν.
जन्म-दिनेको उनीको
[G5088](#) [G0846](#)

यूसुफ र मरियम बेतलेहेममा हुँदा नै बालक जन्मने समय भएको थियो।

7 καὶ ἔτεκεν τὸν υἱὸν αὐτῆς, τὸν πρωτότοκον, καὶ ἐσπαργάνωσεν αὐτὸν,
र जन्म-दिइन् त्यो छोरा उनको त्यो जेठा र कपडामा-बेरिन् उनीलाई
[G2532](#) [G5088](#) [G3588](#) [G5207](#) [G0846](#) [G3588](#) [G4416](#) [G2532](#) [G4683](#) [G0846](#)

καὶ ἀνέκλινεν αὐτὸν ἐν φάτνῃ, διότι οὐκ ἦν αὐτοῖς τόπος ἐν
र सुताइन् उनीलाई मा चर्नीमा किनभने थिएन थियो तिनीहरूको-लागि ठाउँ मा
[G2532](#) [G0347](#) [G0846](#) [G1722](#) [G5336](#) [G1360](#) [G3756](#) [G1510](#) [G0846](#) [G5117](#) [G1722](#)

τῷ καταλύματι.
त्यो सराइमा
[G3588](#) [G2646](#)

| अनि तिनले जेठो पुत्र जन्माइन्। त्यसबेला धर्मशालाभित्र ठाउँ थिएन। त्यसैले तिनले आफ्नो बालकलाई लुगाहरूले बेरिन् अनि एउटा डूँडमा सुताइन्।

8 Καὶ ποιμένες ἦσαν ἐν τῇ χώρᾳ τῇ αὐτῇ, ἀγραυλοῦντες καὶ
र गोठालाहरू थिए मा त्यो इलाकामा त्यो त्यही खुल्ला-मैदानमा-बस्दै र
[G2532](#) [G4166](#) [G1510](#) [G1722](#) [G3588](#) [G5561](#) [G3588](#) [G0846](#) [G0063](#) [G2532](#)

φυλάσσοντες φυλακὰς τῆς νυκτὸς ἐπὶ τὴν ποιμνὴν αὐτῶν;
पहरा-गर्दै पालाहरू त्यस रातको माथि त्यो बथानमाथि तिनीहरूको
[G5442](#) [G5438](#) [G3588](#) [G3571](#) [G1909](#) [G3588](#) [G4167](#) [G0846](#)

| त्यो राती त्यस क्षेत्रमा बाहिर खेतमा केही गोठालाहरू आफ्नो भेडाहरू हेरचाह गरिरहेका थिए।

9 καὶ ἄγγελος Κυρίου ἐπέστη αὐτοῖς, καὶ δόξα Κυρίου περιέλαμψεν αὐτούς,
र स्वर्गदूत प्रभुको आयो तिनीहरूसम्म र महिमा प्रभुको चमकिन् तिनीहरूलाई
[G2532](#) [G0032](#) [G2962](#) [G2186](#) [G0846](#) [G2532](#) [G1391](#) [G2962](#) [G4034](#) [G0846](#)

καὶ ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν.
र डराए डर ठूलो
[G2532](#) [G5399](#) [G5401](#) [G3173](#)

| परमप्रभुको एउटा दूत यसैबेला तिनीहरूको अघि उभिए। परमप्रभुको महिमा तिनीहरूको चारैतिर चम्किरहेको थियो। ती गोठालाहरू खुबै डराए।

10 καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἄγγελος, Μὴ φοβεῖσθε; ἰδοὺ γὰρ, εὐαγγελίζομαι
र भने तिनीहरूलाई त्यो स्वर्गदूतले नडराऊ नडराऊ हेर किनभने सुसमाचार-सुनाउँछु
[G2532](#) [G3004](#) [G0846](#) [G3588](#) [G0032](#) [G3361](#) [G5399](#) [G3708](#) [G1063](#) [G2097](#)

ὑμῖν χαρὰν μεγάλην, ἥτις ἔσται παντὶ τῷ λαῷ;
तिमीहरूलाई आनन्द ठूलो जुन हुनेछ सबै त्यो जनताको-लागि
[G4771](#) [G5479](#) [G3173](#) [G3748](#) [G1510](#) [G3956](#) [G3588](#) [G2992](#)

| तर त्यो स्वर्गदूतले तिनीहरूलाई भने, “डराउनु पर्दैन, किनभने म तिमीहरूलाई शुभ-समाचारहरू भन्न लागेकोछु। यसले सबै मानिसहरूलाई अत्यन्त हर्षित तुल्याउनेछ।

11 ὅτι ἐτέχθη ὑμῖν σήμερον Σωτήρ, ὃς ἐστὶν Χριστὸς Κύριος, ἐν
र किनभने जन्मिनुभयो तिमीहरूको-लागि आज उद्धारक जो हुनुहुन्छ Christos प्रभु मा
[G3754](#) [G5088](#) [G4771](#) [G4594](#) [G4990](#) [G3739](#) [G1510](#) [G5547](#) [G2962](#) [G1722](#)

πόλει Δαυίδ.
शहरमा Davidको
[G4172](#) [G1138](#)

| किनभने आज नै दाऊदको शहरमा तिमीहरूको निम्ति एउटा मुक्तिदाताको जन्म भएको छ। उहाँ ख्रीष्ट, प्रभु हुनुन्छ।

12 καὶ τοῦτο ὑμῖν <τὸ> σημεῖον: εὐρήσετε βρέφος ἐσπαργανωμένον, καὶ
र यो तिमीहरूको-लागि त्यो चिन्ह भेट्टा-पार्नेछौ बच्चा कपडामा-बेरिएको र
[G2532](#) [G3778](#) [G4771](#) [G3588](#) [G4592](#) [G2147](#) [G1025](#) [G4683](#) [G2532](#)

κείμενον ἐν φάτνῃ.
राखिएको मा चर्नीमा
[G2749](#) [G1722](#) [G5336](#)

उहाँलाई तिमीहरूले यसरी चिन्नेछौ: तिमीहरूले एउटा बालकलाई लुगाले बेहेको र डुँडमा सुतिरहेको भेट्टाउनेछौ।”

- 13 καὶ ἔξαίφνης ἐγένετο σὺν τῷ ἀγγέλῳ πλῆθος στρατιᾶς οὐρανοῦ, αἰνούντων
र अचानक भयो सँग त्यो स्वर्गदूतसँग भीड सेनाको स्वर्गीय प्रशंसा-गर्दै
[G2532](#) [G1810](#) [G1096](#) [G4862](#) [G3588](#) [G0032](#) [G4128](#) [G4756](#) [G3770](#) [G0134](#)
- τὸν Θεὸν, καὶ λεγόντων,
त्यो परमेश्वरलाई र भन्दै
[G3588](#) [G2316](#) [G2532](#) [G3004](#)

त्यसपछि अचानक अनगन्ति स्वर्गीय दूतहरू पहिलो दूतसँग भेला भए। सबै दूतहरूले यसो भन्दै परमेश्वरको प्रशंसा गरिरहेका थिए,

- 14 Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη ἐν ἀνθρώποις,
महिमा मा सर्वोच्चमा परमेश्वरलाई र माथि पृथ्वीमा शान्ति मा मानिसहरूमा
[G1391](#) [G1722](#) [G5310](#) [G2316](#) [G2532](#) [G1909](#) [G1093](#) [G1515](#) [G1722](#) [G0444](#)

εὐδοκίας!

सदिच्छाको

[G2107](#)

“स्वर्गमा परमेश्वरलाई महिमा, अनि जति मानिसहरूसँग परमेश्वर खुशी हुनुहुन्छ तिनीहरूमा शान्ति रहोस्।”

- 15 Καὶ ἐγένετο, ὡς ἀπῆλθον ἀπ’ αὐτῶν εἰς τὸν οὐρανὸν οἱ ἄγγελοι,
र भयो जब गए बाट तिनीहरूबाट तिर त्यो स्वर्गमा ती स्वर्गदूतहरू
[G2532](#) [G1096](#) [G5613](#) [G0565](#) [G0575](#) [G0846](#) [G1519](#) [G3588](#) [G3772](#) [G3588](#) [G0032](#)
- οἱ ποιμένες ἐλάλουν πρὸς ἀλλήλους, Διέλθωμεν δὴ ἕως Βηθλεέμ, καὶ
ती गोठालाहरूले बोल्दै-थिए तिर एक-अर्कालाई जाओं नै सम्म Bēthleemमा र
[G3588](#) [G4166](#) [G2980](#) [G4314](#) [G0240](#) [G1330](#) [G1211](#) [G2193](#) [G0965](#) [G2532](#)
- ἴδωμεν τὸ ρῆμα τοῦτο τὸ γεγονός, ὃ ὁ Κύριος ἐγνώρισεν ἡμῖν.
हेरौं त्यो वचन यो त्यो भएको जुन त्यो प्रभुले जनाउनुभयो हामीलाई
[G3708](#) [G3588](#) [G4487](#) [G3778](#) [G3588](#) [G1096](#) [G3739](#) [G3588](#) [G2962](#) [G1107](#) [G1473](#)

ती स्वर्गदूतहरूले गोठालाहरूलाई छोडे अनि स्वर्गतिर प्रस्थान गरे। गोठालाहरूले आपसमा कुरा गरे, “अब हामी बेतलेहेम जाऊं, अनि के भएको छ हेरौं जसको विषयमा परमप्रभु परमेश्वरले हामीलाई थाहा दिनु भएको छ।”

- 16 καὶ ἦλθαν σπεύσαντες, καὶ ἀνεῦραν τὴν τε Μαριὰμ καὶ τὸν Ἰωσήφ,
र आए छर्कोसँग र भेटे ती नै Mariam र त्यो Iōsēph
[G2532](#) [G2064](#) [G4692](#) [G2532](#) [G0429](#) [G3588](#) [G5037](#) [G3137](#) [G2532](#) [G3588](#) [G2501](#)
- καὶ τὸ βρέφος, κείμενον ἐν τῇ φάτνῃ.
र त्यो बच्चा राखिएको मा त्यो चर्नीमा
[G2532](#) [G3588](#) [G1025](#) [G2749](#) [G1722](#) [G3588](#) [G5336](#)

तिनीहरू हतारहतार त्यहाँ गए अनि मरियम र यूसुफलाई भेटे अनि बालक डुँडमा सुतिरहेको थियो।

- 17 ἰδόντες δὲ, ἐγνώρισαν περὶ τοῦ ρήματος τοῦ λαληθέντος αὐτοῖς, περὶ
देखेर अनि जनाए बारेमा त्यस वचनको त्यस भनिएको तिनीहरूलाई बारेमा
[G3708](#) [G1161](#) [G1107](#) [G4012](#) [G3588](#) [G4487](#) [G3588](#) [G2980](#) [G0846](#) [G4012](#)
- τοῦ παιδίου τούτου.
त्यस बच्चाको यो
[G3588](#) [G3813](#) [G3778](#)

गोठालाहरूले बालकलाई देखे। तब तिनीहरूले यो बालकको विषयमा स्वर्गदूतले जे भनेका थिए सुनाए।

18 καὶ πάντες οἱ ἀκούσαντες, ἐθαύμασαν περὶ τῶν λαληθέντων ὑπὸ τῶν
र सबै ती सुन्नेहरूले, आश्चर्य-माने बारेमा ती भनिएका-कुराहरूको द्वारा ती
[G2532](#) [G3956](#) [G3588](#) [G0191](#) [G2296](#) [G4012](#) [G3588](#) [G2980](#) [G5259](#) [G3588](#)

ποιμένων πρὸς αὐτούς,
गोठालाहरूद्वारा तिर तिनीहरूलाई
[G4166](#) [G4314](#) [G0846](#)

गोठालाहरूको कुरा सुनेर सबै छक्क परे।

19 ἡ δὲ Μαρία πάντα συνετήρει τὰ ῥήματα ταῦτα, συμβάλλουσα ἐν
ती अनि Mariaले सबै सम्हालिन् ती वचनहरू यी मनन-गर्दै मा
[G3588](#) [G1161](#) [G3137](#) [G3956](#) [G4933](#) [G3588](#) [G4487](#) [G3778](#) [G4820](#) [G1722](#)

τῆ καρδία αὐτῆς.
त्यो हृदयमा उनको
[G3588](#) [G2588](#) [G0846](#)

मरियमले यी सबै कुराहरू आफ्नै हृदयमा राखिन र ती विषयहरूमा सोचिरहिन्।

20 καὶ ὑπέστρεψαν οἱ ποιμένες, δοξάζοντες καὶ αἰνοῦντες τὸν Θεὸν ἐπὶ
र फर्के ती गोठालाहरू महिमा-गर्दै र प्रशंसा-गर्दै त्यो परमेश्वरलाई माथि
[G2532](#) [G5290](#) [G3588](#) [G4166](#) [G1392](#) [G2532](#) [G0134](#) [G3588](#) [G2316](#) [G1909](#)

πᾶσιν οἷς ἤκουσαν καὶ εἶδον, καθὼς ἐλαλήθη πρὸς αὐτούς,
सबै जुन सुने र देखे जसरी भनिएको-थियो तिर तिनीहरूलाई
[G3956](#) [G3739](#) [G0191](#) [G2532](#) [G3708](#) [G2531](#) [G2980](#) [G4314](#) [G0846](#)

गोठालाहरूले तिनीहरूले देखेका र सुनेका घटनाहरूका निम्ति परमेश्वरप्रति प्रशंसा गर्दै र महिमा गाउँदै आफ्ना भेडाहरू भएको ठाँउमा फर्के। स्वर्गदूतले तिनीहरूलाई वर्णन गरे झैं सबै सत्य सावित भयो।

21 Καὶ ὅτε ἐπλήσθησαν ἡμέραι ὀκτῶ τοῦ περιτεμεῖν αὐτόν, καὶ ἐκλήθη τὸ
र जब पूरा-भए दिनहरू आठ त्यस खतना-गर्नेको उनीलाई र राखियो त्यो
[G2532](#) [G3753](#) [G4130](#) [G2250](#) [G3638](#) [G3588](#) [G4059](#) [G0846](#) [G2532](#) [G2564](#) [G3588](#)

ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦς, τὸ κληθὲν ὑπὸ τοῦ ἀγγέλου πρὸς τοῦ συλλημφθῆναι
नाउँ उसको Iēsous त्यो भनिएको द्वारा त्यस स्वर्गदूतले अघि त्यस गर्भमा-रहनु-अघि
[G3686](#) [G0846](#) [G2424](#) [G3588](#) [G2564](#) [G5259](#) [G3588](#) [G0032](#) [G4253](#) [G3588](#) [G4815](#)

αὐτόν ἐν τῇ κοιλίᾳ.
उनीलाई मा त्यो गर्भमा
[G0846](#) [G1722](#) [G3588](#) [G2836](#)

जब बालक आठ दिनको भयो, उसको खतना गरियो अनि येशू नाउँ राखियो। यो त्यही नाउँ हो जुन बालक गर्भमा आउनअघि नै स्वर्गदूतले भनेका थियो।

22 Καὶ ὅτε ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ καθαρισμοῦ αὐτῶν κατὰ τὸν
र जब पूरा-भए ती दिनहरू त्यस शुद्धिकरणको तिनीहरूको अनुसार त्यो
[G2532](#) [G3753](#) [G4130](#) [G3588](#) [G2250](#) [G3588](#) [G2512](#) [G0846](#) [G2596](#) [G3588](#)

νόμον Μωϋσέως, ἀνήγαγον αὐτόν εἰς Ἱεροσόλυμα, παραστῆσαι τῷ Κυρίῳ,
नियमको Mōysēsको लेगे उनीलाई तिर Hierosolymaमा समर्पण-गर्न त्यो प्रभुलाई
[G3551](#) [G3475](#) [G0321](#) [G0846](#) [G1519](#) [G2414](#) [G3936](#) [G3588](#) [G2962](#)

मोशाको व्यवस्था अनुसार जब मरियम र येशूलाई चोख्याउने दिन आइपुग्यो तिनीहरूले बालकलाई परमप्रभु अघि समर्पण गराउन यरूशलेम लेगे।

23 καθὼς γέγραπται ἐν νόμῳ Κυρίου, ὅτι Πᾶν ἄρσεν διανοίγων μήτραν
जसरी लेखिएको-छ मा नियममा प्रभुको कि हरेक पुरुष-सन्तान जो-खोल्छ गर्भलाई
[G2531](#) [G1125](#) [G1722](#) [G3551](#) [G2962](#) [G3754](#) [G3956](#) [G0730](#) [G1272](#) [G3388](#)

ἅγιον τῷ Κυρίῳ κληθήσεται;
पवित्र त्यो प्रभुलाई भनिनेछ
[G0040](#) [G3588](#) [G2962](#) [G2564](#)

परमप्रभुको व्यवस्थामा यस्तो लेखिएको छ: “यदि कुनै परिवारमा पहिलो सन्तान पुरुष जन्मे ऊ परमप्रभुको निम्ति ‘पवित्र मानिन्छ।’” + 2:23 “यदि ... ‘पवित्र मानिन्छ’” हेर्नास प्रस्थान 13:2, 12

24 καὶ τοῦ δοῦναι θυσίαν, κατὰ τὸ εἰρημένον ἐν τῷ νόμῳ Κυρίου,
र को चढाउन बलिदान अनुसार त्यो भनिएको मा त्यो नियममा प्रभुको
[G2532](#) [G3588](#) [G1325](#) [G2378](#) [G2596](#) [G3588](#) [G2046](#) [G1722](#) [G3588](#) [G3551](#) [G2962](#)

Ζεῦχος τρυγόνων, ἡ δύο νοσοῦς περιστερῶν.
जोडी ढुकुरहरूको वा दुई परेवाका-चल्लाहरू ढुकुरहरूका
[G2201](#) [G5167](#) [G2228](#) [G1417](#) [G3502](#) [G4058](#)

अनि, “तिमीले एक जोडी ढुकुर अथवा एक जोडी बच्चा परेवा बलिदान स्वरूप प्रदान गर्नुपर्छ।” अनि यसकारण परमप्रभुको व्यवस्था अनुसार यो बलिदान प्रदान गर्न यरूशलेममा गए।

25 Καὶ ἰδοῦ, ἄνθρωπος ἦν ἐν Ἱερουσαλὴμ, ὃ ὄνομα Συμεὼν; καὶ ὁ
र हेर मानिस थियो मा Ierousalḗmमा जसको नाउँ Symeōn र त्यो
[G2532](#) [G3708](#) [G0444](#) [G1510](#) [G1722](#) [G2419](#) [G3739](#) [G3686](#) [G4826](#) [G2532](#) [G3588](#)

ἄνθρωπος οὗτος δίκαιος καὶ εὐλαβής, προσδεχόμενος παράκλησιν τοῦ Ἰσραήλ,
मानिस यो धर्मी र भक्तिपूर्ण प्रतीक्षा-गर्दै सान्त्वना त्यस Israḗlको
[G0444](#) [G3778](#) [G1342](#) [G2532](#) [G2126](#) [G4327](#) [G3874](#) [G3588](#) [G2474](#)

καὶ Πνεῦμα ἦν “Ἅγιον ἐπ’ αὐτόν.
र आत्मा थियो पवित्र माथि उनमाथि
[G2532](#) [G4151](#) [G1510](#) [G0040](#) [G1909](#) [G0846](#)

शिमियोन नाउँ गरेको एकजना मानिस यरूशलेममा बस्थे। उनी भक्त र खुबै धार्मिकमानिस थिए। उनी इस्राएलको मुक्ति हेर्न प्रतीक्षा गरिरहेगा थिए अनि उनीमा पवित्र आत्मा हुनु हुन्थ्यो।

26 καὶ ἦν αὐτῷ κεχρηματισμένον ὑπὸ τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου, μὴ ἰδεῖν
र थियो उनलाई प्रकट-गरिएको-थियो द्वारा त्यस आत्माद्वारा त्यस पवित्र नदेख्ने देख्ने
[G2532](#) [G1510](#) [G0846](#) [G5537](#) [G5259](#) [G3588](#) [G4151](#) [G3588](#) [G0040](#) [G3361](#) [G3708](#)

θάνατον πρὶν ἢ ἄν ἴδῃ τὸν Χριστὸν Κυρίου.
मृत्यु अघि वा नै देख्नेछन् त्यो Christosलाई प्रभुको
[G2288](#) [G4250](#) [G2228](#) [G0302](#) [G3708](#) [G3588](#) [G5547](#) [G2962](#)

परमप्रभु ख्रीष्टलाई नदेखे सम्म तिमी मर्नेछैनौ भनेर उनलाई पवित्र आत्माले भन्नु भएको थियो।

27 καὶ ἦλθεν ἐν τῷ Πνεύματι εἰς τὸ ἱερόν; καὶ ἐν τῷ εἰσαγαγεῖν
र आयो मा त्यो आत्मामा तिर त्यो मन्दिरमा र मा त्यो भित्र-ल्याउने-बेला
[G2532](#) [G2064](#) [G1722](#) [G3588](#) [G4151](#) [G1519](#) [G3588](#) [G2411](#) [G2532](#) [G1722](#) [G3588](#) [G1521](#)

τοὺς γονεῖς τὸ παιδίον Ἰησοῦν, τοῦ ποιῆσαι αὐτοὺς κατὰ τὸ
ती बुबाआमाहरूले त्यो बच्चा Iḗsousलाई को गर्न तिनीहरूले अनुसार त्यो
[G3588](#) [G1118](#) [G3588](#) [G3813](#) [G2424](#) [G3588](#) [G4160](#) [G0846](#) [G2596](#) [G3588](#)

εἰθισμένον τοῦ νόμου περὶ αὐτοῦ,
चलन-अनुसार त्यस नियमको बारेमा उसको
[G1480](#) [G3588](#) [G3551](#) [G4012](#) [G0846](#)

आत्माले तिनलाई डोर्याउँदै मन्दिरमा आए। यहूदी नियम अनुसार जे गर्नु पर्ने थियो त्यही गर्नलाई येशूकी आमा र बाबुले बालकलाई मन्दिरमा ल्याए।

28 καὶ αὐτὸς ἐδέξατο αὐτὸ εἰς τὰς ἀγκάλας, καὶ εὐλόγησεν τὸν Θεόν,
र उनले उठाए उनीलाई मा ती काखमा र आशीर्वाद-दिए त्यो परमेश्वरलाई
[G2532](#) [G0846](#) [G1209](#) [G0846](#) [G1519](#) [G3588](#) [G0043](#) [G2532](#) [G2127](#) [G3588](#) [G2316](#)

καὶ εἶπεν,
र भने
[G2532](#) [G3004](#)

शिमियोनले आफ्नो काखमा बालक लिए अनि परमेश्वरलाई प्रशंसा गरे अनि भने:

29 Νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου, Δέσποτα, κατὰ τὸ ῥῆμά σου, ἐν
अब जान-दिनुहुन्छ त्यो दास तिम्रो हे-स्वामी अनुसार त्यो वचन तिम्रो मा
[G3568](#) [G0630](#) [G3588](#) [G1401](#) [G4771](#) [G1203](#) [G2596](#) [G3588](#) [G4487](#) [G4771](#) [G1722](#)

εἰρήνη;
शान्तिमा

[G1515](#)

“अब, हे परमप्रभु, आफ्नो वचन अनुसार, तपाईंको दासलाई, शान्ति संग विदा दिनुहोस्।

30 ὅτι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν σου,
किनभने देखे ती आँखाहरूले मेरा त्यो मुक्ति तिम्रो
[G3754](#) [G3708](#) [G3588](#) [G3788](#) [G1473](#) [G3588](#) [G4992](#) [G4771](#)

किनभने मेरा आँखले तपाईंको उद्धार देखेकाछन्।

31 ὁ ἠτοίμασας κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν λαῶν,
जुन तयार-पार्नुभयो अनुसार सामु सबै ती जनताहरूको
[G3739](#) [G2090](#) [G2596](#) [G4383](#) [G3956](#) [G3588](#) [G2992](#)

जो तपाईंले नै समस्त राष्ट्रहरूको अघि तयार पार्नुभएको हो।

32 φῶς εἰς ἀποκάλυψιν ἔθνων, καὶ δόξαν λαοῦ σου, Ἰσραὴλ.
ज्योति तिर प्रकटीकरणको-लागि जातिहरूको र महिमा जनताको तिम्रो Israhllको
[G5457](#) [G1519](#) [G0602](#) [G1484](#) [G2532](#) [G1391](#) [G2992](#) [G4771](#) [G2474](#)

तपाईंको पथ प्रदर्शनमा गैर-यहूदीहरूको लागी उनी नै प्रकाश हुन। उनले नै तपाईंका मानिसहरूलाई इस्राएलमा ल्याउनेछन्।”

33 καὶ ἦν ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καὶ ἡ μήτηρ, θαυμάζοντες ἐπὶ τοῖς
र थिए त्यो पिता उसको र ती आमा आश्चर्य-मान्दै माथि ती
[G2532](#) [G1510](#) [G3588](#) [G3962](#) [G0846](#) [G2532](#) [G3588](#) [G3384](#) [G2296](#) [G1909](#) [G3588](#)

λαλουμένοις περὶ αὐτοῦ.

भनिएका-कुराहरूमा बारेमा उसको
[G2980](#) [G4012](#) [G0846](#)

उनको विषयमा शिमियोनले यस्तो कुरा गरेको देखेर येशूको आमा बाबु छक्क परे।

34 καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς Συμεών, καὶ εἶπεν πρὸς Μαριάμ τὴν μητέρα
र आशीर्वाद-दिए तिनीहरूलाई Symeollले र भने तिर Mariam त्यो आमा
[G2532](#) [G2127](#) [G0846](#) [G4826](#) [G2532](#) [G3004](#) [G4314](#) [G3137](#) [G3588](#) [G3384](#)

αὐτοῦ, Ἰδοὺ, οὗτος κεῖται εἰς πτῶσιν καὶ ἀνάστασιν πολλῶν ἐν τῷ
उसकी हेर यो राखिएको-छ तिर पतन र पुनरुत्थान धेरैको मा त्यो
[G0846](#) [G3708](#) [G3778](#) [G2749](#) [G1519](#) [G4431](#) [G2532](#) [G0386](#) [G4183](#) [G1722](#) [G3588](#)

Ἰσραὴλ, καὶ εἰς σημεῖον ἀντιλεγόμενον;

Israhllमा र तिर चिन्ह विरोध-गरिएको
[G2474](#) [G2532](#) [G1519](#) [G4592](#) [G0483](#)

त्यसपछि शिमियोनले तिनीहरूलाई आशीर्वाद दिए अनि मरियमलाई भने, “यो बालक इस्राएलमा धेरैजनको उत्थान र पतनको कारण हुनेछ। उनी चिन्ह हुनेछन् र जसलाई कतिपयद्वारा अस्वीकार गरिनेछ।

35 καὶ σοῦ δὲ αὐτῆς τὴν ψυχὴν διελεύσεται ῥομφαία; ὅπως ὂν
र तिम्रो अनि उनीको त्यो प्राणमा भेदनेछ तरवार ताकि नै
[G2532](#) [G4771](#) [G1161](#) [G0846](#) [G3588](#) [G5590](#) [G1330](#) [G4501](#) [G3704](#) [G0302](#)

ἀποκαλυφθῶσιν ἐκ πολλῶν καρδιῶν διαλογισμοί.

प्रकट-होउन् बाट धेरै हृदयहरूका विचारहरू
[G0601](#) [G1537](#) [G4183](#) [G2588](#) [G1261](#)

यसकारण धेरै मानिसहरूको विचारहरू प्रकाशमा आउनेछन्। अनि अउटा तरवाले तिम्रो मुटु पनि छेडेर जानेछ।”

36 Καὶ ἦν Ἄννα, προφῆτις, θυγάτηρ Φανουήλ, ἐκ φυλῆς Ἀσὴρ. αὕτη
 र थिइन् Anna अगमवक्तिनी छोरी Phanouकी बाट कुलको Asrको उनी
[G2532](#) [G1510](#) [G0451](#) [G4398](#) [G2364](#) [G5323](#) [G1537](#) [G5443](#) [G0768](#) [G3778](#)

προβεβηκυῖα ἐν ἡμέραις πολλαῖς, ζήσασα μετὰ ἀνδρὸς ἔτη ἑπτὰ ἀπὸ τῆς
 बूढी-भइसकेकी मा दिनहरूमा धेरै बाँचेकी सँग पतिसँग वर्षहरू सात बाट त्यस
[G4260](#) [G1722](#) [G2250](#) [G4183](#) [G2198](#) [G3326](#) [G0435](#) [G2094](#) [G2033](#) [G0575](#) [G3588](#)

παρθενίας αὐτῆς,
 कुमारीबाट उनको
[G3932](#) [G0846](#)

हन्ना, एकजना अगमवादिनी स्त्री पनि त्यहीं मन्दिरमा थिईन्। तिनी आशेर कुलको फनुएलकी छोरी थिईन्। हन्ना धेरै बूढी भइसकेकी थिइन्। विवाह गरेर तिनले दाम्पत्य जीवन खालि सात वर्ष मात्र बिताइन।

37 καὶ αὕτη χήρα, ἕως ἐτῶν ὀγδοήκοντα τεσσάρων, ἧ οὐκ ἀφίστατο
 र उनी विधवा सम्म वर्षहरूको चौरासी चार जो छोड्दिनन्थिन् छोड्दिन्थिन्
[G2532](#) [G0846](#) [G5503](#) [G2193](#) [G2094](#) [G3589](#) [G5064](#) [G3739](#) [G3756](#) [G0868](#)

τοῦ ἱεροῦ, νηστείας καὶ δεήσεων λατρεύουσα νύκτα καὶ ἡμέραν.
 त्यस मन्दिरबाट उपवासहरू र प्रार्थनाहरूले सेवा-गर्दै रात र दिन
[G3588](#) [G2411](#) [G3521](#) [G2532](#) [G1162](#) [G3000](#) [G3571](#) [G2532](#) [G2250](#)

त्यसपछि तिनको लोम्ने मरेको थियो अनि तिनी विधवा भएकी थिइन् औ अहिले तिनी चौरासी वर्ष पुगेकी थिइन्। हन्ना सधैं मन्दिरमा रहन्थिन्। उनी कहीं जाँदैन थिइन्। रात दिन उपावास र प्रार्थना गर्दै मन्दिरमा परमेश्वरको आराधाना गर्थिन्।

38 καὶ αὕτη τῆ ὥρα ἐπιστᾶσα, ἀνθωμολογεῖτο τῷ Θεῷ, καὶ ἐλάλει
 र उनीले त्यसै बेलामा आएर धन्यवाद-दिइन् त्यो परमेश्वरलाई र बोल्दै-थिइन्
[G2532](#) [G0846](#) [G3588](#) [G5610](#) [G2186](#) [G0437](#) [G3588](#) [G2316](#) [G2532](#) [G2980](#)

περὶ αὐτοῦ, πάντων τοῖς προσδεχομένοις λύτρωσιν Ἱερουσαλήμ.
 बारेमा उसको सबैलाई ती प्रतीक्षा-गर्नेहरूलाई छुटकारा Ierousalimको
[G4012](#) [G0846](#) [G3956](#) [G3588](#) [G4327](#) [G3085](#) [G2419](#)

ठीक समयमा तिनी त्यो बालकको आमा बाबुकहाँ आई पुगिन् औ परमेश्वरलाई धन्यवाद दिन थालिन्। ती जम्मै ज-जसले यरूशलेमको उद्धारको निम्ति अपेक्षा गरिरहेका थिए तिनीहरूसंग उनको विषयमा बात गरिन्।

39 Καὶ ὡς ἐτέλεσαν πάντα τὰ κατὰ τὸν νόμον Κυρίου, ἐπέστρεψαν εἰς
 र जब पूरा-गरे सबै ती अनुसार त्यो नियमको प्रभुको फर्के तिर
[G2532](#) [G5613](#) [G5055](#) [G3956](#) [G3588](#) [G2596](#) [G3588](#) [G3551](#) [G2962](#) [G1994](#) [G1519](#)

τὴν Γαλιλαίαν, εἰς πόλιν ἑαυτῶν, Ναζαρέθ.
 त्यो Galilaiaमा तिर शहर आफ्नो Nazarethमा
[G3588](#) [G1056](#) [G1519](#) [G4172](#) [G1438](#) [G3478](#)

यूसुफ र मरियमले परमप्रभुको व्यवस्था अनुसार सबै काम सिद्धाए अनि तिनीहरू गालीलको आफ्नै शहर नासरतमा गए।

40 Τὸ δὲ παιδίον ἠὔξανεν καὶ ἐκραταιοῦτο, πληρούμενον σοφίᾳ, καὶ χάρις
 त्यो अनि बच्चा हुर्कदै-थियो र बलियो-हुन्दै-थियो भरिदै-गर्दै बुद्धिले र अनुग्रह
[G3588](#) [G1161](#) [G3813](#) [G0837](#) [G2532](#) [G2901](#) [G4137](#) [G4678](#) [G2532](#) [G5485](#)

Θεοῦ ἦν ἐπ' αὐτό.
 परमेश्वरको थियो माथि उसमाथि
[G2316](#) [G1510](#) [G1909](#) [G0846](#)

सानो बालक दिनप्रति दिन बढ्दै गए। उनी बलियो हुँदै गए अनि ज्ञानले भरिए। परमेश्वरको अनुग्रह तिनको साथ थियो।

41 Καὶ ἐπορεύοντο οἱ γονεῖς αὐτοῦ κατ' ἔτος εἰς Ἱερουσαλήμ τῆ
 र जान्थे ती बुबाआमाहरू उसका अनुसार वर्षमा तिर Ierousalimमा त्यो
[G2532](#) [G4198](#) [G3588](#) [G1118](#) [G0846](#) [G2596](#) [G2094](#) [G1519](#) [G2419](#) [G3588](#)

ἐορτῆ τῷ πάσχα.
 चाडमा त्यस निस्तारको
[G1859](#) [G3588](#) [G3957](#)

निस्तार चाडको बेला प्रत्येक वर्ष नै येशूको आमा बाबु यरूशलेम जाने गर्थे।

42 Καὶ ὅτε ἐγένετο ἐτῶν δώδεκα, ἀναβαινόντων αὐτῶν, κατὰ τὸ ἔθος τῆς
 र जब भयो वर्षको बाह्र चढ्दा तिनीहरू अनुसार त्यो चलन त्यस
[G2532](#) [G3753](#) [G1096](#) [G2094](#) [G1427](#) [G0305](#) [G0846](#) [G2596](#) [G3588](#) [G1485](#) [G3588](#)

ἐορτῆς,
 चाडको
[G1859](#)

जब येशू बाह्र वर्ष को हुनुभयो, सधैं झैं उहाँका माता पिता उहाँको साथमा त्यो भोजमा सामेल भए।

43 καὶ τελειωσάντων τὰς ἡμέρας, ἐν τῷ ὑποστρέφειν αὐτοῦς, ὑπέμεινεν
 र पूरा-गरेर ती दिनहरू मा त्यो फर्कने-बेला तिनीहरूलाई बस्यो
[G2532](#) [G5048](#) [G3588](#) [G2250](#) [G1722](#) [G3588](#) [G5290](#) [G0846](#) [G5278](#)

Ἰησοῦς ὁ παῖς ἐν Ἱερουσαλήμ. καὶ οὐκ ἔγνωσαν οἱ γονεῖς αὐτοῦ.
 Iēsous त्यो बालक मा Ierousalimमा र जानेन् जाने ती बुबाआमाहरूले उसका
[G2424](#) [G3588](#) [G3816](#) [G1722](#) [G2419](#) [G2532](#) [G3756](#) [G1097](#) [G3588](#) [G1118](#) [G0846](#)

जब भोज सिद्धियो तिनीहरू घर फर्किरहेका थिए। तर बालक येशू यरूशलेममा नै बस्नु भयो। उहाँको विषयमा आमा -बाबुलाई केही थाहा भएन।

44 νομίσαντες δὲ αὐτὸν εἶναι ἐν τῇ συνοδίᾳ, ἦλθον ἡμέρας ὁδὸν, καὶ
 सोचेर अनि उनीलाई हुनु मा त्यो साथीहरूसँगमा आए दिनभरिको बाटो र
[G3543](#) [G1161](#) [G0846](#) [G1510](#) [G1722](#) [G3588](#) [G4923](#) [G2064](#) [G2250](#) [G3598](#) [G2532](#)

ἀνεζήτησαν αὐτὸν ἐν τοῖς συγγενεῦσιν, καὶ τοῖς γνωστοῖς:
 खोज्दै-थिए उनीलाई मा ती नातेदारहरूमा र ती चिनजानहरूमा
[G0327](#) [G0846](#) [G1722](#) [G3588](#) [G4773](#) [G2532](#) [G3588](#) [G1110](#)

तिनीहरूले सोचे कि उहाँ अन्य यात्रीहरूसँग हुनुहुन्छ, यसकारण तिनीहरू दिनभरी हिंडीरहे। तब उहाँलाई आफ्नो साथी तथा आफन्तहरू माझ तिनीहरूले खोज्न लागे।

45 καὶ μὴ εὐρόντες, ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλήμ, ἀναζητοῦντες αὐτόν.
 र नभेटेर भेटेर फर्के तिर Ierousalimमा खोज्दै उनीलाई
[G2532](#) [G3361](#) [G2147](#) [G5290](#) [G1519](#) [G2419](#) [G0327](#) [G0846](#)

तर यूसुफ र मरियमले उहाँलाई तिनीहरू बीचमा नदेखा तिनीहरू उहाँलाई खोज्न यरूशलेम फर्के।

46 καὶ ἐγένετο μετὰ ἡμέρας τρεῖς, εὗρον αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ, καθεζόμενον
 र भयो पछि दिनहरू तीन भेट्टा-पारे उनीलाई मा त्यो मन्दिरमा बसेको
[G2532](#) [G1096](#) [G3326](#) [G2250](#) [G5140](#) [G2147](#) [G0846](#) [G1722](#) [G3588](#) [G2411](#) [G2516](#)

ἐν μέσῳ τῶν διδασκάλων, καὶ ἀκούοντα αὐτῶν καὶ ἐπερωτῶντα αὐτούς.
 मा बीचमा ती शिक्षकहरूको र सुन्दै तिनीहरूलाई र सोध्दै तिनीहरूलाई
[G1722](#) [G3319](#) [G3588](#) [G1320](#) [G2532](#) [G0191](#) [G0846](#) [G2532](#) [G1905](#) [G0846](#)

तीन दिनपछि तिनीहरूले उहाँलाई मन्दिरमा भेटे। येशू मन्दिरमा धार्मिक शिक्षकहरूसँग तिनीहरूका कुराहरू सुन्दै र तिनीहरूलाई प्रश्न गर्दै बसिहनु भएको थियो।

47 ἐξίσταντο δὲ πάντες οἱ ἀκούοντες αὐτοῦ ἐπὶ τῇ συνέσει καὶ ταῖς
चकित-थिए अनि सबै ती सुन्नेहरू उसको माथि त्यो बुद्धिमा र ती
[G1839](#) [G1161](#) [G3956](#) [G3588](#) [G0191](#) [G0846](#) [G1909](#) [G3588](#) [G4907](#) [G2532](#) [G3588](#)

ἀποκρίσεις αὐτοῦ.
उत्तरहरूमा उसको
[G0612](#) [G0846](#)

ज-जसले उहाँलाई सुने उहाँको समझ र उत्तरहरूमा छक्क परिरहेका थिए।

48 καὶ ἰδόντες αὐτὸν, ἐξεπλάγησαν, καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν ἡ μήτηρ αὐτοῦ,
र देखेर उनीलाई चकित-भए र भनिन् तिर उनीलाई ती आमाले उसकी
[G2532](#) [G3708](#) [G0846](#) [G1605](#) [G2532](#) [G3004](#) [G4314](#) [G0846](#) [G3588](#) [G3384](#) [G0846](#)

Τέκνον τί ἐποίησας ἡμῖν οὕτως? ἰδοὺ, ὁ πατήρ σου κἀγὼ, ὀδυνώμενοι,
बच्चा किन गच्यौ हामीलाई यसरी हेर त्यो पिता तिम्रो र-म दुखित-भई
[G5043](#) [G5101](#) [G4160](#) [G1473](#) [G3779](#) [G3708](#) [G3588](#) [G3962](#) [G4771](#) [G2504](#) [G3600](#)

ἐζητοῦμέν σε.
खोज्दै-थियो तिमीलाई
[G2212](#) [G4771](#)

जब उहाँका आमा-बाबुले उहाँलाई भेटे तिनीहरू आश्चर्य चकित भए। उहाँकी आमाले उहाँलाई भनिन्, “पुत्र, तिमीले हामीलाई किन यसो गर्यौ? तिम्रो बाबु अनि म तिमीलाई खोज्दा साह्रै चिन्तित थियौं।”

49 καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς, τί ὅτι ἐζητεῖτέ με? οὐκ ᾔδειτε ὅτι ἐν
र भने तिर तिनीहरूलाई किन कि खोज्दै-थियो मलाई जान्दिनथ्यौ जान्दैनौ कि मा
[G2532](#) [G3004](#) [G4314](#) [G0846](#) [G5101](#) [G3754](#) [G2212](#) [G1473](#) [G3756](#) [G1492](#) [G3754](#) [G1722](#)

τοῖς τοῦ Πατρὸς μου δεῖ εἶναί με?
ती त्यस पिताको मेरो चाहिन्छ हुनु मलाई
[G3588](#) [G3588](#) [G3962](#) [G1473](#) [G1163](#) [G1510](#) [G1473](#)

तब येशूले तिनीहरूलाई भन्नुभयो, “तपाईंहरूले मलाई किन खोजिरहनु भएको? के तपाईंहरू जान्नु हुन्न कि मेरा पिताको कार्य जहाँ हुन्छ म त्यहीं रहनु पर्छ?”

50 καὶ αὐτοὶ οὐ συνῆκαν τὸ ῥῆμα ὃ ἐλάλησεν αὐτοῖς.
र तिनीहरूले बुझेनन् बुझे त्यो वचन जुन बोल्नुभयो तिनीहरूलाई
[G2532](#) [G0846](#) [G3756](#) [G4920](#) [G3588](#) [G4487](#) [G3739](#) [G2980](#) [G0846](#)

तर तिनीहरूले येशूले उनीहरूलाई दिनु भएको उत्तरको अर्थ बुझ्न सकेनन्।

51 καὶ κατέβη μετ’ αὐτῶν καὶ ἦλθεν εἰς Ναζαρέθ, καὶ ἦν
र ओर्ले सँग तिनीहरूको र आयो तिर Nazarethमा र थियो
[G2532](#) [G2597](#) [G3326](#) [G0846](#) [G2532](#) [G2064](#) [G1519](#) [G3478](#) [G2532](#) [G1510](#)

ὑποτασσόμενος αὐτοῖς, καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ διετήρει πάντα τὰ ῥήματα
आज्ञाकारी तिनीहरूप्रति र ती आमाले उसकी सम्हाल्दै-थिइन् सबै ती वचनहरू
[G5293](#) [G0846](#) [G2532](#) [G3588](#) [G3384](#) [G0846](#) [G1301](#) [G3956](#) [G3588](#) [G4487](#)

«ταῦτα» ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς.
यी मा त्यो हृदयमा उनको
[G3778](#) [G1722](#) [G3588](#) [G2588](#) [G0846](#)

तब येशू तिनीहरूसँगै नासरत जानु भयो। उहाँले आफ्ना आमाबाबुले भनेका सबै कुराहरू मान्नु भयो। तर उहाँकी आमाले भने अझै त्यही कुराहरूनै मनमा राखिरहेकी थिइन्।

52 Καὶ Ἰησοῦς προέκοπτεν ἐν τῇ σοφίᾳ καὶ ἡλικίᾳ, καὶ χάριτι παρὰ
र Iêsous बद्धै-थियो मा त्यो बुद्धिमा र उमेरमा र अनुग्रहमा समीप
[G2532](#) [G2424](#) [G4298](#) [G1722](#) [G3588](#) [G4678](#) [G2532](#) [G2244](#) [G2532](#) [G5485](#) [G3844](#)
Θεῷ καὶ ἀνθρώποις.
परमेश्वरको र मानिसहरूको
[G2316](#) [G2532](#) [G0444](#)

| येशू शारीरिक रूपमा र बुद्धिमा बद्धै हुनुहुन्थ्यो अनि परमेश्वर र मानिसहरूबाट अनुग्रह पाइरहनु भएको थियो।